

Методична разработка на урок

На тема:

**Дигитален живот- възможностите на Интернет за
популяризирането на човешките права**

Преподавател: професор Румен Вълчев

Изготвил: Здравка Борисова

Тема: Дигитален живот- възможностите на Интернет за популяризирането на човешките права

Основен въпрос: Как може да се използва Интернет за популяризирането на човешките права?

Цели: Осъзнаване важността на човешките права и гражданското общество.

Осъзнаване ролята на медиите и Интернет като съвременен коректив на властта.

Развиване на разбирането за последствията от използването на Интернет и от достъпа до информация по целия свят.

Развиване на въображението и уменията за критическо мислене; формиране и развиване на умения за спричастност и емпатия към хората с различен опит и хората в „информационната пропаст“.

Развиване на чувството за справедливост и на чувството за солидарност с хората, които работят за популяризирането на човешките права.

Основни понятия: човек, гражданин, демокрация, право, закон, власт, Интернет, „информационна пропаст“, дигитален живот, дигитален гражданин:

Материали: флипчарт, листовце хартия и маркери за всяка група, копия от материалите за дискусия за всеки от участниците в трите работни групи; пространство за работа в малки групи.

Подготовка: Урокът се състои от три части- въведение (7- 10 минути), същинска част (около 25 минути) и заключение (7- 10 минути)

Библиография: обучителен курс по Компетенции за демократична култура на професор Румен Вълчев;

www.coe.int/bg; www.Amnesty.org; www.derechos.org; www.hrw.org

Забележка: Ако училището разполага с неограничен достъп до Интернет, учениците сами могат да потърсят информация за НПО- защитници на човешките права, което означава че времето за работа в час ще се увеличи.

Ход на урока:

В предния час е взет подробен урок за същността на човешките и гражданските права. Затова предварително е зададена домашна работа на класа да се потърси информация по проблема.

Въведение: Припомняне на основните човешки и граждански права чрез мозъчна атака.

Какво означава да си човек? Има ли цена човекът- как я определяме? Всеки човек ли е гражданин- коментирайте значението на понятието. Кой може да обясни терминът дигитален гражданин?

Какво знаем за Интернет, с каква цел го използваме? Какви са ползите и недостатъците за потребителите му- оформете отговорите в колони (записват се)

Примерно:

Да си човек означава, че си разумен, мислещ.

Да си човек означава да избираш, да имаш права

Цента ти се определя от твоите морални ценности и поведение

Да си активен гражданин чрез различни форми на гражданско участие- споделяне на информация, набиране на средства, организиране на общността за действия; да имаш достъп до данни и връзка с представители на управлението

Интернет

Песимистична гледна точка	Оптимистична гледна точка
Технологията има цена, а недостатък е че много бързо остарява морално	Интернет премахва граници, сближава, информира бързо и евтино
Компютърът води до загуба на морални ценности	Интернет е глобална библиотека
Всеки те наблюдава, губим контрол над живота си	Дава възможност на всеки да бъде чул, да повлияе
Всеки може да лъже и нагрубява, защото се чувства анонимен	Може да ни доведе до нов тип демокрация, защото знанието е вид революция
Не познаваме съседите си, дори губим реална връзка със семейството и приятелите	

Същинска част: Как може да се използва Интернет за популяризирането на човешките и граждански права? (отговор на основния въпрос чрез работа в групи)

Класът се разделя на три групи на случаен принцип.

Учителят раздава материалите и определя правилата за работа и времето за прочитане и обсъждане (около 15 минути).

Учениците трябва да разгледат информацията през призмата на упражнение 1 и да запишат на лист предимствата на Интернет за популяризиране на правата.

Всяка група трябва да избере говорител, който ще представи най-интигуващите резултати при финалното обсъждане (около 10 минути)

I група

Профил на НПО: Amnesty International (www.Amnesty.org)

НПО Amnesty International е основана през 1961 г. и организира кампании за освобождаване на всички политически затворници; за осигуряване на справедливи и навременни процеси за политическите затворници; за отмяна на смъртното наказание, изтезанията и другите форми на жестоко отношение към затворниците; за прекратяване на политическите убийства и случаите с „безследно изчезнали” хора; за борба срещу нарушенията на правата на човека от страна на правителства или опозиционни групи. НПО има около 1 милион членове и последователи в 162 страни. Дейностите които организира са най-различни и включват обществени демонстрации, писане на писма, образование за правата на човека, благотворителни концерти, разглеждане на индивидуални жалби по конкретни делаи световни кампании за решаване на даден проблем

Организацията е безпристрастна и независима от правителствата на държавите, от политически идеологии и от религиозни вероизповедания. Финансирането и става основно чрез членски внос и дарения от членовете и по света. На веб- страницата на организацията могат да се ръководства за организиране и провеждане на кампании и за осигуряване на справедливи процеси, както и възможности за участие в кампани,

регистрация за получаване на спешни сигнали на мобилен телефон (чрез SMS) и изпращане на картички за забрана на изтезанията

След няколко грешки, създали и лоша репутация в края на 60- те, Amnesty International възприема правилото, че хората в организацията трябва да работят само по случаи извън държавите, в които живеят. Все още работата се извършва от доброволци. Те пишат писма до правителствата, които нарушават правата на хората с опозиционни възгледи чрез изпращане в затвора, тормоз, заплахи, физическо малтретиране, случаи на „безследно изчезнали” и политически убийства. Доброволците взимат участие в кръгли маси по време на обществени прояви и информират обществеността за политическите затворници и проблемите, свързани с правата на човека. Те организират демонстрации, пишат материали за пресата, основават групи за писане на писма.

Amnesty International никога не си приписва заслугите за освобождаване на затворници. То е резултат от много фактори, сред които действията на семействата и риятелите. През 1977г за работата на Amnesty International е присидена Нобелова награда за мир. През 2001г уеб- страницата на Amnesty International печели наградата “Revolution” за най- добро използване на електронна поща”

С течение на годините правата на човека са се преместили от пределите на централно място в световните дела. Amnesty International защитава и овластява хората - от премахването на смъртното наказание до защитата на сексуалните и репродуктивните права; от борбата с дискриминацията до защитата на бежанците и правата на мигрантите . Говори за всеки, чиято свобода и достойнство са застрашени.

II група

Профил на НПО: Derechos Human Rights (www.derechos.org)

Организацията Derechos Human Rights е основана през 1995г. и вероятно е първата правозащитна Интернет- организация. Заедно с Equipo Nizkor- еквивалентна организация в Испания, Derechos Human Rights тръгва с ясното съзнание, че Интернет има потенциал да стане най- ефективния инструмент в борбата срещу нарушаване на правата на човека по целия свят и да даде възможност на правозащитните организации да говорят на света със собствен глас. Derechos Human Rights работи с правозащитни организации в Латинска Америка и по целия свят и разпространява точна и своевременна информация както за положението на прават в отделните страни, така и възможностите за оказване на помощ. Наред с това организацията координира няколко мейлинг- листа по темата за правата на човека, издава Интернет- списание за правата на човека и работи за справедливостта и запазване на паметта на безследноизчезналите. Уеб- страницата предлага подробен списък от линкове към други правозащитни организации

През 1998г. Хавиер Вилдоза, на 21 години, прочита следните изречения на уеб- стараницата на Derechos Human Rights:” Вилдоза, Хорхе, наричан още Гастон, капитан III ранг GT332; понастоящем беглец, живеещ в Англия; може да е взел сина на Сесилия Винас, роден в средата на септември 1977г.”Хавиер разбира, че мъжът, който е смятал за свой баща, е известен нарушител на правата на човека, и че този мъж е откраднал дете, родено по същото време по което самият Хавиер е роден, от Naval Mechanical School- прословут концентационен лагер по време на диктатурата в Аржентина.. Хавиер научава, че е син на Сесилия Винас и Хуго Рейналдо Пениньо и е бил взет от хорхе Билдоза, срещу когото по- късно са повдигнати повече от 60 обвинения за изтезания и убийства. Детето е било записано под името Хавиер Гонзало Гилдоза Грималдо и е

отгледано от Вилдоза и съпругата му като тяхно собствено дете, но те никога не са разкрили пред него историята за произхода му.

След щателно проучване на уеб- страниците на Derechos Human Rights и Project Disappeared, Хавиер разбира, че истинските му родители все още са в списъка с безследно изчезнали и че истинските му баба и дядо го търсят повече от 20 години. През 1998 г. той ги открива. Хавиер се обръща към съда в Аржентина и иска ДНК- тест. Той доказва, че е син на Сесилия Винас и Хуго Рейналдо Пениньо. Впоследствие Хавиер се премества при баба си идядо си и заживява с тях.

III група

Профил на НПО: Human Rights Watch)

Human Rights Watch е независима неправителствена организация, която получава подкрепа от отделни физически лица и фондации по целия свят. Основана е през 1978 г., когато Helsinki Watch (сега Human Rights Watch/ Helsinki), в отговор на призива за подкрепа от съществуващите местни групи в Москва, Варшава и Прага, които са създадени, за да следят спазването на правата на човека според разпоредбите на историческото споразумение от Хелзинки. Организацията не приема нито директно нито индиректно средства от никое правителство. Human Rights Watch работи за прекратяване на широк спектър от нарушения на правата на човека- екзекуции, след кратък процес, изтезания, произволни задържания, ограничения на свободите на изразяване на мнение, сдружаване, събрания и религия, процедурни нарушения и дискриминация въз основа на раса, пол, етническа и религиозна принадлежност.

Human Rights Watch разпространява информация за тези нарушения, за да компрометира дадено правителство в очите на собствените му граждани на международната общественост; оказва натиск за изтеглянето на военната, икономическата и дипломатическата подкрепа на правителства, които редовно нарушават правата на човека

Human Rights Watch има водеща роля в усилията за създаване на Международен наказателен съд- постоянен трибунал, който бе създаден да осъжда най- тежките престъпления, свързани с правата на човека, независимо от мястото на тяхното извършване. Създаването на този Съд е резултат от наложения обществен натиск и зстъпничество пред правителства и граждански групи по целия свят.

Human Rights Watch е единствената международна правозащитна организация, която е разположила постоянни постове по границата на Чечня по време на руската офанзива. Организацията осигурява информация и в резултат на това Комисията по правата на човека към ООН приема резолюция, с която осъжда поведението на Русия в Чечня. Стази резолюция комисията за първи път порицава една от петте постоянни членки на Съвета за сигурност на ООН.

Human Rights Watch стартира масштабна изследователска операция в Косово преди военната кампания на НАТО. Първият доклад за Косово, с обем на книга, е публикуван през 1990 г. и организацията продължава да следи положението през 90-те години.

Като повечето неправителствени организации и Human Rights Watch се обявява против използването на смъртно наказание; застъпва се за легален и безпрепятствен аборт; на 2 юли 2005 година Human Rights Watch дава под съд в щата Илинойс тогавашния министър на отбраната на САЩ – Доналд Ръмсфелд за неговото толериране на изтезанието в американските военни затвори. Това е първият път в историята на САЩ, когато е повдигнато обвинение срещу член на федералното правителство.

Обобщение и оценка:

Как се чувстваха участниците в групите- имало ли е „информационна пропаст“ между тях?

Ако е имало, чувствал ли се е този участник изолиран, повлияло ли е върху участието му в дебата?

Останалите от групата възприемали ли са липсата на опит като пречка за общата работа? Има ли предимства работата в група?

Кои са най- интересните неща, които участниците са научили?

Някой променил ли е началната си гледна точка за Интернет след участието му в груповата работа?

Има ли превес ползата от използването на Интернет за популяризирането на човешките права?

Как да преодоляваме недостатъците?

Примерно:

Да работиш в група е хубаво, защото обсъждаш различни гледни точки.

Всеки споделя своя опит.

Интересна е историята на Хавиер, ако не беше Интернет, той нямаше да разбере истината за семейството си.

Интернет е полезен и ако внимаваме как го използваме и ако знаем как да проверяваме достоверността на информацията, която ни предлага, е чудесен начин за популяризирането на човешките права.

Изготвил: Здравка Борисова